

τρόπος

τρόπος, ο, ουσ. [<αρχ. τρόπος], ο τρόπος· η μέθοδος, το μέσο, η συμπεριφορά, το σύστημα με το οποίο κάνει κανείς κάτι: «μπορείς να μου πεις τον τρόπο με τον οποίο θα ενεργήσεις, για να τον πείσεις; || δεν έχει μάθει τρόπους απ' το σπίτι του». (Τραγούδι: *πόσο μ' αρέσει ο τρόπος που μ' αγαπάς, όταν με φιλάς, στα μάτια σαν με κοιτάς, αγαπώ τον τρόπο που χτυπάει η καρδιά σου, όταν βρίσκομαι μες στην αγκαλιά σου*). (Ακολουθούν 28 φρ.)·

- *βάζω με τρόπο*, εισάγω κάτι επιτήδεια, κρυφά, λαθραία σε μια χώρα ή σε ένα χώρο: «την τελευταία φορά που γυρνούσε απ' το εξωτερικό, έβαλε με τρόπο απ' τα σύνορα μια τηλεόραση || έβαλε με τρόπο μέσα στην αίθουσα δυο φίλους του χωρίς εισιτήριο»·

- *βγάζω με τρόπο*, εξάγω κάτι επιτήδεια, κρυφά, λαθραία από μια χώρα ή από έναν χώρο: «έφυγε στο εξωτερικό κι έβγαλε με τρόπο απ' το τελωνείο ένα σωρό συνάλλαγμα || έβγαλε με τρόπο απ' τη φυλακή το φίλο του»·

- *βρίσκω τρόπο* ή *βρίσκω τον τρόπο*, **α.** βρίσκω τη μέθοδο, το μέσο, το σύστημα, για να πραγματοποιήσω το σκοπό μου: «πάντα βρίσκει τον τρόπο να τελειώνει γρήγορα τη δουλειά του». (Τραγούδι: *θέλω κι εγώ να παίξω κι όχι να μείνω απέξω, να βρω κι εγώ τον τρόπο μου, να ζήσω πια στον τόπο μου*). **β.** βρίσκω τα μέσα, τα χρήματα, για να κάνω κάτι: «αφού αποφάσισε να χτίσει κι αυτός βίλα, θα βρει σίγουρα τον τρόπο»·

- *δε μ' αρέσει ο τρόπος του*, δε μου αρέσει η διαγωγή του, η συμπεριφορά του: «έχω πολλές επιφυλάξεις γι' αυτόν τον άνθρωπο, γιατί δε μ' αρέσει ο τρόπος του»·

- *δεν είναι τρόπος αυτός!* ή *δεν είναι αυτός τρόπος!* βλ. φρ. *είναι τρόπος αυτός(!)*·

- *δεν υπάρχει άλλος τρόπος*, αναγκαστική εφαρμογή ή δράση λόγω έλλειψης εναλλακτικής λύσης: «για να πάρετε μια τόσο μεγάλη δουλειά θα πρέπει να συνεταιριστείτε, γιατί δεν υπάρχει άλλος τρόπος». Συνών. *δεν υπάρχει άλλος δρόμος*·

- *είναι τρόπος αυτός!* έκφραση δυσαρέσκειας για την κακή συμπεριφορά κάποιου: «είναι τρόπος αυτός που μιλάς στους γονείς σου! || είναι τρόπος αυτός που φέρεσαι στη γυναίκα σου!». Πολλές φορές της φρ. προτάσσεται το *ε* ή το *μα*·

- *δεν υπάρχει τρόπος*, υπάρχει αδιέξοδος ως προς τη διεκπεραίωση μιας υπόθεσης: «θα ήθελα να σας βοηθήσω να παρακάμψετε αυτό το εμπόδιο, αλλά, δυστυχώς, δεν υπάρχει τρόπος»·

- *έχει κακούς τρόπους*, δεν είναι ευγενικός, δεν έχει καλή ανατροφή, δε συμπεριφέρεται καθώς πρέπει: «αυτό το παιδί έχει πολύ κακούς τρόπους»·

- *έχει καλούς τρόπους* ή *έχει τρόπους*, είναι ευγενικός, έχει καλή ανατροφή, συμπεριφέρεται καθώς πρέπει: «αυτό το παιδί, μάλιστα, έχει τρόπους!»·

- *έχει λεπτούς τρόπους*, είναι ευγενικός, συμπεριφέρεται με ευγένεια: «όλοι τον συμπαθούν, γιατί έχει λεπτούς τρόπους»·

- *έχω τον τρόπο* ή *έχω τον τρόπο μου*, **α.** έχω τη μέθοδο, το μέσο: «έχω τον τρόπο να τον πείσω». **β.** έχω τα μέσα, τα χρήματα: «έχω τον τρόπο μου ν' αγοράσω αυτό τ' αυτοκίνητο, όσο ακριβό κι αν είναι»·

- *η δουλειά δε θέλει κόπο, θέλει τρόπο*, βλ. λ. [δουλειά](#)·

- *κατά κάποιο τρόπο*, κάπως, περίπου, ας πούμε: «μπορώ να πω πως κατά κάποιο τρόπο ήταν ο μόνος που με βοήθησε»·

- *με κάθε τρόπο*, **α.** με κάθε μέσο, με κάθε μέθοδο: «πρέπει με κάθε τρόπο να πείσουμε το διευθυντή να μας

υπογράψει την άδεια». **β.** οπωσδήποτε: «πρέπει με κάθε τρόπο να 'ρθεις κι εσύ στην αυριανή συγκέντρωση»·

- *με κανέναν τρόπο*, δηλώνει κατηγορηματική άρνηση, αποκλείεται, δεν το συζητώ: «με κανέναν τρόπο δε θα δεχτώ την προσφορά σου»·

- *με πλάγιο τρόπο*, **α.** έμμεσα, με υπαινιγμούς: «του το 'πα με πλάγιο τρόπο πως χρειάζομαι κάτι λεφτά, αλλά δεν το κατάλαβε». (Τραγούδι: *θα μαθαίνεις από τρίτους, για τα κατορθώματά μου, θα ρωτάς με πλάγιο τρόπο, και για τα αισθήματά μου*). **β.** λέγεται για ενέργεια που δεν ακολουθεί τη νόμιμη διαδικασία, που γίνεται δια της πλαγίας οδού: «αν δεν ενεργούσα με πλάγιο τρόπο, η αίτησή μου θα ήταν ακόμη στο σωρό μαζί με τις άλλες»·

- *με ποιον τρόπο;* βλ. φρ. *με τι τρόπο(;)·*

- *με τι τρόπο; πώς(;)·* «με τι τρόπο θα καταφέρεις να τον πείσεις να σε βοηθήσει;»·

- *με τον έναν ή (με) τον άλλον τρόπο*, σε κάθε περίπτωση, σε κάθε περίπτωση, με οποιαδήποτε μέθοδο ή τακτική, με οποιοδήποτε μέσο, νόμιμο ή παράνομο: «δεν ξέρω τι θα κάνεις, πάντως με τον έναν ή με τον άλλον τρόπο, θέλω να μου τελειώσεις τη δουλειά»·

- *με τρόπο*, **α.** λαθραία, κρυφά: «μπήκε μέσα με τρόπο και δεν τον πήρε κανένας μυρουδιά». **β.** όχι απότομα ή αδέξια αλλά επιτήδεια, με επιτηδειότητα: «πες του το με τρόπο πως ο γιος του γυρίζει με παλιοπαρέες»·

- *περνώ με τρόπο*, εισάγω ή εξάγω κάτι επιτήδεια, κρυφά, λαθραία από μια χώρα ή από έναν χώρο: «όταν ερχόμουν απ' το εξωτερικό, πέρασα με τρόπο μια τηλεόραση || μαζί με μένα, πέρασα με τρόπο στο γήπεδο και τον τάδε που δεν είχε κόψει εισιτήριο || όταν έφευγε για το εξωτερικό, πέρασε με τρόπο ένα σωρό συνάλλαγμα || πέρασε με τρόπο απ' την πύλη του εργοστασίου στο οποίο δουλεύει ένα σετ μαχαιροπίρουνα»·

- *τι τρόπος είν' αυτός;* βλ. φρ. *δεν είναι τρόπος αυτός(!)·*

- *τρόπος του λέγειν*, όχι στην κυριολεξία αλλά κατά την αποστροφή του λόγου: «τρόπος του λέγειν πως θα τον δείρω, παρόλο που είμαι τρομερά εκνευρισμένος μαζί του!»·

- *τρόπον τινά*, βλ. φρ. *κατά κάποιον τρόπο·*

- *υπάρχει κι άλλος τρόπος*, **α.** μπορούμε να ενεργήσουμε ή να δράσουμε με άλλο σύστημα, υπάρχει εναλλακτική λύση: «αφού δεν μπορούμε να συνεννοηθούμε, υπάρχει κι άλλος τρόπος να λύσουμε τη διαφορά μας, να πάμε στο δικαστήριο». **β.** πολλές φορές λέγεται με απειλητική διάθεση ή υπονοεί πως θα ενεργήσουμε με παράνομα ή αθέμιτα μέσα: «αν δε μου δώσεις τα λεφτά που μου χρωστάς υπάρχει κι άλλος τρόπος να στα πάρω, γιατί έχω φίλους κάτι μπράβους που θα σε λιανίσουνε». Συνών. *υπάρχει κι άλλος δρόμος·*

- *ωραίοι τρόποι*, οι ευγενικοί, η ευγενική συμπεριφορά: «με τους ωραίους τρόπους που έχει αυτός ο άνθρωπος σε σκλαβώνει από την πρώτη στιγμή»·

- *ωραίος τρόπος!* διατυπώνει δυσμενή κρίση για τη συμπεριφορά κάποιου: «το βρίσκεις σωστό να βλέπεις γέρο άνθρωπο και να μην του προσφέρεις τη θέση σου να καθίσει; Ωραίος τρόπος!». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το *μπράβο σου* με αρνητική διάθεση.